

NOTAT

Finanstilsynet

1. april 2014

Redegørelse om inspektion i Vestjysk Bank A/S

1. Indledning

Finanstilsynet var i oktober 2013 og januar - februar 2014 på inspektion i Vestjysk Bank A/S. Inspektionen var en ordinær inspektion, hvor alle bankens væsentlige områder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering, hvor der blev lagt størst vægt på de områder, der havde den største risiko.

2. Sammenfatning og risikovurdering

Bankens forretningsmodel er baseret på dels traditionelle indlåns -og udlånsprodukter til kunder i Jylland og på Fyn og dels finansiering af ejendomme og vindmøller i hele Danmark og i udlandet.

Banken har en betydelig koncentration på ejendomsfinansiering og landbrug. Bankens risikoprofil er således påvirket af, at banken har en næsten dobbelt så stor eksponering mod ejendomsfinansiering (22,3 pct.) og landbrug (21,0 pct.), der er områder med høj risiko, end andre gruppe 2-institutter (hhv. 13,4 og 11,1 pct.) Dette afspejles i en lavere eksponering mod privatkunder (20,3 pct.), der typisk er et område med lavere risiko, end andre gruppe 2-institutter (34,1 pct.).

Banken har en god basisindtjening med højere nettorenteindtægter og lavere personaleomkostninger end andre gruppe 2-institutter, men banken har samtidig i en årrække haft store nedskrivninger på sine udlån, der har tæret på bankens kapitalgrundlag.

Finanstilsynet gav en risikoplysning om, at det er et risikabelt element i bankens forretningsmodel, at banken i nogle tilfælde har indfriet nødlidende debitorers øvrige kreditorer for at afskærme debitor fra konkurs.

Finanstilsynet gennemgik på inspektionen de 79 største udlånsengagementer, 230 engagementer udtaget ved stikprøve blandt bankens øvrige engagementer samt alle engagementer med bankens bestyrelse og direktion. De gennemgåede engagementer svarer samlet til 32 pct. af bankens udlånsmasse. På baggrund af gennemgangen fandt Finanstilsynet, at behovet for yderligere nedskrivninger opgjort pr. 31. december 2013 var 499,5 mio. kr. højere end bankens nedskrivninger pr. 30. september 2013. Heraf havde banken selv identificeret en del. Kreditgennemgangen fandt sted efter årsskiftet. Banken har udgiftsført de fundne nedskrivninger i forbindelse med årsregnskabet for 2013.

Blandt de 79 største engagementer var der målt på volumen objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) på 67 pct. af engagementerne. Blandt de store engagementer var 13 landbrugsengagementer, hvoraf 11 var enten svage eller med OIV. Der var endvidere 34 ejendomsengagementer, hvoraf 26 var enten svage eller med OIV.

I stikprøverne af de mindre engagementer identificerede Finanstilsynet et mernedskrivningsbehov på 309 mio. kr. ud af de 499,5 mio. kr. i forhold til 30. september 2013. 9 ud af 10 landbrugsengagementer udtrukket ved stikprøve blandt de mellemstore engagementer var enten svage eller med OIV.

Finanstilsynet fandt, at bankens kreditstyring havde en række mangler. Bankens oplysninger om finansierede ejendomme var utilstrækkelige, og med baggrund i bankens store ejendomseksponeringer fik banken påbud om at rette op på dette. Bankens værdiansættelsesmetode vedrørende staldanlæg resulterede i nogle tilfælde i for høje aktivværdier og dermed for lave nedskrivninger, og banken fik derfor påbud om at sikre korrekt nedskrivning.

Finanstilsynet konstaterede endvidere en række mangler vedr. utilstrækkelig analyse af debitorers og kautionisters bonitet, herunder vedrørende opgørelsen af koncerninterne kautioners værdi, opgørelsen af likviditetsstrømme i koncernengagementer, opgørelse af debitors egenkapital samt opgørelsen af værdien af indtrædelsesret i garantier stillet over for realkreditinstitutter. Finanstilsynet vurderede, at der var behov for at styrke kreditområdet og kontrolmiljøet generelt.

Finanstilsynet gav banken en risikoplysning om, at nedskrivningerne ved yderligere negativ udvikling i konjunkturterne eller ved manglende styring kan blive væsentligt forøgede. Der er som følge af bankens koncentration på ejendomme samt den høje forekomst af nedskrivningsengagementer risiko

for høje nedskrivninger fremover og dermed behov for kapitaltilførsel, såfremt et økonomisk opsving udebliver.

Banken fik desuden en række påbud vedrørende bestyrelsens arbejde, herunder bl.a. et påbud om at sikre, at bestyrelsen bevilger et tilstrækkeligt antal engagementer, så bestyrelsen får kendskab til kreditbehandlingen og kan give retningslinjer herom til direktionen. Finanstilsynet konstaterede, at et engagement, hvor et bestyrelsesmedlem var meddebitor, ikke var bevilget af bestyrelsen. Banken fik påbud om at sikre, at bevilling af sådanne engagementer fremover lever op til reglerne herom.

På baggrund af en gennemgang af likviditetsområdet gav Finanstilsynet en risikoplysning om, at banken bør fortsætte balancetilpasningen og mindske sin afhængighed af statsgaranterede lån og højrenteindlån.

Banken fik derudover en række påbud på andre områder, herunder bl.a. vedrørende den risikoansvarliges og den complianceansvarliges arbejde og kontrol samt rapportering. Banken fik påbud om at forbedre indsamlingen og håndteringen af information om bankens faktiske og potentielle tab i forbindelse med mangler i bankens interne procedurer.

Banken har efter de fundne nedskrivninger opgjort solvensprocenten til 11,3 pct. og solvensbehovet til 10,9 pct. pr. 31. december 2013. Dette har Finanstilsynet taget til efterretning. Banken havde således en begrænset solvensoverdækning. Banken har efterfølgende opgjort, at banken efter CRD4-reglerne ikke opfylder solvensbehovet.